

**Styrelsens för ackreditering och teknisk kontroll föreskrifter för
certifierings- och kontrollorgan (besiktningsorgan) för verksamhet
enligt 18 § lagen (1994:847) om tekniska egenskapskrav på
byggnadsverk m.m. (BVL);**

**Allmänna råd
till Styrelsens för ackreditering och teknisk kontroll föreskrifter
enligt ovan**

Beslutade den 10 augusti 2000

Beställning:
Styrelsen för ackreditering och teknisk kontroll

SWEDAC
Box 878
501 15 BORÅS

SWEDAC
Box 2231
103 15 STOCKHOLM

Tel 033-17 77 00
Fax 033-10 13 92

Tel 08-402 00 70
Fax 08-791 89 29

Hemsida: www.swedac.se

ISSN 1400-4682
JUSTNU-Tryck · Allégatan · Borås

**Styrelsens för ackreditering och teknisk kontroll föreskrifter för
certifierings- och kontrollorgan (besiktningsorgan) för verksamhet
enligt 18 § lagen (1994:847) om tekniska egenskapskrav på
byggnadsverk m.m. (BVL);**

beslutade den 10 augusti 2000

Styrelsen för ackreditering och teknisk kontroll (SWEDAC) meddelar med stöd av 20 §
förordningen (1993:1065) om teknisk kontroll följande föreskrifter och beslutar följande
allmänna råd.

TILLÄMPNINGSOMRÅDE

1 § Dessa föreskrifter gäller för ackrediterade certifierings- och kontrollorgan
(besiktningsorgan) för verksamhet enligt 18 § lagen (1994:847) om tekniska egenskapskrav
på byggnadsverk m.m. (BVL);

Kompletterande krav kan finnas i SWEDAC:s särskilda föreskrifter.

DEFINITIONER

2 § I dessa föreskrifter gäller de definitioner som anges i SS-EN 45004:1995 och
SS-EN 45 011:1998 samt BVL och i Boverkets föreskrifter om ändring i verkets föreskrifter
och allmänna råd (BFS 1995:6) om typgodkännande och tillverkningskontroll, BFS 2000:27
TYP2.

KRAV PÅ CERTIFIERINGSORGAN

3 § Ackrediterade certifieringsorgan som meddelar typgodkännande och beslutar om
tillverkningskontroll skall uppfylla kraven i standarden SS-EN 45 011:1998 med undantag
för första stycket i avsnitt 4.3 och avsnitt 13.3.

Typgodkännande och beslut om tillverkningskontroll skall utföras i enlighet med tillämpliga
delar av BVL och BFS 2000:27 TYP2.

KRAV PÅ KONTROLLORGAN

4 § Kontrollorgan skall vara av Typ A och ackrediterade mot kraven i SWEDAC:s
allmänna föreskrifter för ackrediterade kontrollorgan samt kraven i BVL och i Boverkets
föreskrifter om typgodkännande och tillverkningskontroll, BFS 2000:27 TYP2.

ANSÖKAN OM ACKREDITERING

5 § Ansökan om ackreditering eller utökning av ackreditering skall göras hos SWEDAC. I ansökan skall ackrediteringsområdet anges i form av produktområden och tillämpliga kravspecifikationer.

Generella rutiner för kravspecifikationer respektive kontroll skall vara fastställda av certifieringsorganet och allmänt tillgängliga samt bifogas ansökan. Vidare skall rutiner för meddelande om typgodkännande eller beslut om tillverkningskontroll direkt mot avsedd användning bifogas ansökan.

GRANSKNING OCH BESLUT OM ACKREDITERING

6 § Beslut om ackreditering och ackrediteringens omfattning fattas av SWEDAC på grundval av en utvärdering av certifierings- eller kontrollorganet. Som en del av utvärderingen ingår granskning av certifieringar eller kontroller. Beslutet reglerar villkoren för SWEDAC:s ackreditering och tillsyn av organet.

Ackrediteringen gäller tills vidare, dock med förnyad bedömning minst vart fjärde år. Tillsyn sker minst en gång/år. Vid tillsyn utförs granskning av organets kvalitetssystem och hur detta tillämpas. Utöver detta utförs tillsyn genom observationer vid hela eller delar av certifierings- eller kontrollprocessen.

BEGRÄNSNING ELLER UPPHÄVANDE AV ACKREDITERING

7 § Om ett ackrediterat certifierings- eller kontrollorgan inte uppfyller ackrediteringsvillkoren kan SWEDAC med stöd av lagen (1992:1119) om teknisk kontroll

- begära att organet skall vidta omedelbar rättelse
- besluta att under en begränsad tid, fram tills dess organet åter uppfyller ackrediteringsvillkoren, återkalla organets rätt att utfärda nya certifikat eller kontrollrapporter inom ackrediteringen
- besluta om ändring i ackrediteringens omfattning
- besluta att återkalla ackrediteringen.

Om SWEDAC beslutat att för en begränsad tid återkalla det ackrediterade certifieringsorganets rätt att utfärda nya certifikat, skall certifieringsorganet genomföra övervakning och övriga åtaganden för tidigare utfärdade certifikat enligt ordinarie planering.

8 § Om organet önskar få ackrediteringen återkallad skall detta anmälas skriftligen till SWEDAC.

SKYLDIGHETER NÄR ACKREDITERINGEN ÅBEROPAS

9 § Ett organ skall, då det åberopar sin ackreditering, säkerställa att missförstånd inte uppstår om ackrediteringens omfattning eller innebörd.

10 § Certifieringar som utförts innan beslut om ackreditering har meddelats kan få giltighet som certifiering under ackreditering om certifieringsorganet gör en omprövning av certifieringarna med de förutsättningar som gäller för ackreditering. Sådan omprövning skall dokumenteras.

11 § Kravspecifikationer och kontrollrutiner som upprättas i anslutning till ett typgodkännande eller beslut om tillverkningskontroll skall finnas tillgängliga hos certifieringsorganet och efter särskild begäran utlämnas med hänsyn tagen till innehavarens rätt till sekretess.

12 § Ett ackrediterat kontrollorgan som, vid övervakning av en tillverkarens eller importörens egenkontroll, finner att kontrollen inte utförs i enlighet med vad som anges i typgodkännandebeviset eller beslutet om tillverkningskontroll skall rapportera detta till det certifieringsorgan som beslutat om kontrollen. Kontrollorganet skall även informera den berörda tillverkaren eller importören.

ANVÄNDNING AV SWEDAC:S ACKREDITERINGSMÄRKE

13 § Regler om hur SWEDAC:s ackrediteringsmärke får användas finns i särskilda föreskrifter.

Certifieringsorgan som ackrediterats enligt dessa föreskrifter skall under ackrediteringsmärke och ackrediteringsnummer ange texten BVL för identifiering av ackrediteringsområde.

Kontrollorgan som ackrediterats enligt dessa föreskrifter skall under ackrediteringsmärke och ackrediteringsnummer ange EN 45004(A) för identifiering av ackrediteringsområde.

ÖVRIGT

14 § Ett certifierings- eller kontrollorgan skall utan dröjsmål skriftligen meddela SWEDAC om förändringar som kan påverka dess möjligheter att uppfylla ackrediteringsvillkoren.

15 § Ackrediterade organ skall betala avgifter enligt SWEDAC:s avgiftsföreskrifter.

16 § Ett organ som till följd av sin verksamhet kan bli skadeståndsskyldigt, skall genom försäkringsavtal eller på annat sätt ha säkerställt att sådan ersättning kan betalas ut.

17 § Ackrediterade organ skall delta i samordningsmöten som arrangeras av SWEDAC.

18 § SWEDAC får, om det finns särskilda skäl, medge avvikelser från dessa föreskrifter.

Dessa föreskrifter träder i kraft den 1 november 2000, varvid STAFS 1998:8 upphör att gälla. För ansökningar om ackreditering inlämnade före den 1 november 2000 och för vilka beslut inte fattats den dagen skall kraven i dessa föreskrifter tillämpas. För organ som är ackrediterade enligt STAFS 1998:8 gäller att de senast den 1 november 2001 skall uppfylla kraven i STAFS 2000:10 för att behålla sin ackreditering.

LARS ETTARP

Heikki Ots

Allmänna råd till

**Styrelsens för ackreditering och teknisk kontroll föreskrifter för
certifierings- och kontrollorgan (besiktningsorgan) för verksamhet
enligt 18 § lagen (1994:847) om tekniska egenskapskrav på
byggnadsverk m.m. (BVL);**

Allmänna råd

BAKGRUND

SWEDAC:s allmänna råd är inte bindande regler utan skall ses som rekommendationer till hur föreskrifternas krav kan uppfyllas.

De allmänna råden till SWEDAC:s föreskrifter för ackrediterade certifieringsorgan för meddelande om typgodkännande och beslut av tillverkningskontroll utgörs av nedanstående allmänna råd till respektive paragraf samt tillämpliga delar av EA Guidelines on the Application of EN 45 011, EA-6/01.

För kontrollorgan finns förutom de allmänna råden nedan också allmänna råd i SWEDAC:s allmänna föreskriften för ackrediterade kontrollorgan samt tillämpliga delar av EA Guidelines on the Application of EN 45 004, EA-5/01.

SWEDAC tillhandahåller nämnda EA Guidelines. De finns också tillgängliga på EA:s hemsida, www.european-accreditation.org.

RÅD OCH KOMMENTARER TILL KRAVEN PÅ CERTIFIERINGSORGAN

Till 3 § Rubrikerna nedan avser avsnitt i standarden SS-EN 45011:1998.

Till avsnitt 4.6

Om kravspecifikation, tillverkningsförutsättningar eller annat har förändrats bör certifieringsorganet göra en fullständig utvärdering av förutsättningarna för certifieringen vid förlängning av tidigare utfärdade certifikat.

På byggprodukter kan också finnas krav från andra myndigheter. Certifieringsorganet bör ta reda på om den produkt som skall certifieras omfattas av några andra myndighetskrav. Om så är fallet bör certifieringsorganet rådgöra med aktuell/a myndighet/er och SWEDAC.

Till avsnitt 4.9

Bestämning av tidsperiod och form för förvaring av dokument skall göras utifrån verksamhetens art och behov samt eventuella myndighetskrav. Normalt bör förvaringstiden uppgå till minst tio år, räknat från det att ett certifikat upphört att gälla.

Till avsnitt 5

Personuppgiftslagen (1998:204) om skydd för personlig integritet innehåller bestämmelser om skydd för personlig integritet vid behandling av personuppgifter. Certifieringsorganet bör analysera hur lagen påverkar den egna verksamheten, samt vid behov vidta lämpliga åtgärder.

Ett ackrediterat certifieringsorgan bör ha en person som är tekniskt ansvarig. För skilda produkter kan olika personer utses som ansvariga. Finns flera tekniskt ansvariga bör en av dem ha särskilt samordningsansvar.

Den som är tekniskt ansvarig bör ha en utbildningsnivå motsvarande 160 högskolepoäng med minst fyra års kvalificerad erfarenhet inom produktområdet (alternativt 80-120 högskolepoäng med mångårig erfarenhet inom produktområdet).

Övrig teknisk personal bör ha en utbildningsnivå motsvarande 80-120 högskolepoäng med minst tre års erfarenhet av provning, certifiering eller annan relevant erfarenhet inom det aktuella produktområdet.

Den som är tekniskt ansvarig bör vara väl förtrogen med standarden SS-EN 45 011:1998, dessa föreskrifter med allmänna råd samt ha goda kunskaper inom området kvalitetssäkring.

Personal som upprättar kravspecifikationer mot avsedd användning bör ha goda kunskaper och erfarenheter inom produktområdet. Övrig teknisk personal bör ha goda kunskaper i tillämpning av den kravspecifikation som är aktuell.

Certifieringsorgan som meddelar typgodkännande bör för varje produktområde i förteckning eller dylikt hänvisa till egen personal med angivande av relevant kompetens och erfarenhet.

Till avsnitt 7

Med överklagande avses en begäran om förnyad prövning av certifieringsorganets beslut om typgodkännande och/eller tillverkningskontroll. Överklagande i detta sammanhang bör inte förväxlas med lagreglerad rätt att överklaga myndighets beslut.

RÅD OCH KOMMENTARER TILL KRAV PÅ KONTROLLORGAN

Till 4 § Om kontrollorganet använder blanketter/formulär/checklistor som utformats av certifieringsorganet för rapportering av tillverkningskontrollen, bör kontrollorganet utfärda en egen rapport över tillverkningskontrollen där certifieringsorganets blanketter/formulär/checklistor biläggs.

RÅD OCH KOMMENTARER TILL ÖVRIGA BESTÄMMELSER I FÖRESKRIFTEN

Till 5 § Ansökan om ackreditering

Kravspecifikationer bör i första hand vara nationell eller internationell standard. Används annan kravspecifikation bör den ha utarbetats i samråd med branschorganisationer eller motsvarande. Saknas kravspecifikationer enligt ovan kan certifieringsorganet använda generella rutiner för fastställande av krav på produkten och tillhörande kontroll.

För specifikationer och rutiner för typgodkännande/beslut för tillverkningskontroll/övervakning bör organet i ansökan ange vilka typgodkännande/beslut om tillverkningskontroll/kontroller som utförts och vilka som är inplanerade.

Typgodkännanden/beslut om tillverkningskontroll/övervakning kan vara sådana som gjorts innan ansökan om ackreditering (under förutsättning att de bedöms som relevanta) och/eller sådana som påbörjats efter ansökan om ackreditering. För uppdrag som påbörjats efter ansökan bör organet genom avtal säkerställa att personal eller representanter från SWEDAC kan delta som observatör när uppdragen genomförs.

Produktområden kan anges i form av material, konstruktion, anordning eller dylikt.

Nedanstående lista är baserad på mandatindelningen (våren 2000) i byggproduktdirektivet (89/106/EEG) vilken kan vara vägledande vid angivande av produktområden. En förteckning över mandat finns på Boverkets hemsida, www.boverket.se.

Armeringsstål

Ballast

Betongprodukter, förtillverkade av normalbetong, lättbetong och autoklaverad lättbetong

Betong och injekteringsbruk

Brandsläckningssystem, fasta

Brandtätning och brandskyddande beklädnad

Byggprodukter för avloppsvatten

Byggsatser för invändiga skiljeväggar

Byggsatser för självbärande takljusinsläpp

Byggsatser för täta takskikt som anbringas flytande

Bärande lager för byggändamål

Cement, byggekalk och andra hydrauliska bindemedel

Dörrar, fönster, luckor, jalousier, grindar och därtill hörande beslag

Fästdon för produkter av konstruktionsvirke

Fästdon av metall för infästning i betong av lätta system

Fästdon i plast för användning i betong och murverk

Fästankordningar, mekaniska, metallankare för betong

Geotextilier

Gipsbaserade produkter

Golv- och markbeläggning

Injekteringsankare för användning i murverk

Kablar

Konstruktionsvirke o.d. med tillbehör

Lim för konstruktionsändamål

Membran

Metallprodukter för konstruktionsändamål med tillbehör

Murverksprodukter

Rör, tankar och rörkomponenter ej i kontakt med dricksvatten

Planglas, mönsterglas och glasblocksprodukter

Produkter i kontakt med dricksvatten

Produkter som hör samman med betong, bruk och injekteringsbruk

System, bygg-, för trä

System av mekaniskt infästa böjliga och vattentäta takskikt

System för förseglade glaskonstruktioner (utfackningsväggar)

System, spänn-, för efterspänning av bärande konstruktioner

System och byggsatser för formsättning

System, sammansatta, för utvändiga putsbelagd värmeisolering

Sanitär utrustning

Skorstenar, rökgångar och specialprodukter inom området

Taktäckning, lanterniner, takfönster och liknande produkter

Tilläggsisolering med färdig yta

Trappor, förtillverkade

Träbaserade skivor

Träbaserade balkar och pelare, lätta sammansatta

Uppvärmningsanordning för utrymmen

Utfackningsväggar

Vägbyggnadsprodukter

Värmeisoleringsprodukter

Ytbärverk och sandwichpaneler

Ytskikt på väggar och innertak

Övergångskonstruktioner för broar

Till 6 § Granskning och beslut om ackreditering

Certifieringsorgan kan ackrediteras för att meddela typgodkännande för produkter. Vid meddelande av typgodkännande får beslutas om tillverkningskontroll.

Certifieringsorgan som ackrediterats för att meddela typgodkännande får även meddela beslut om tillverkningskontroll utan samband med typgodkännande.

Certifieringsorgan kan ackrediteras för att endast meddela beslut om tillverkningskontroll för produkter utan samband med typgodkännande.

Kontrollorgan kan ackrediteras för övervakning av egenkontroll som beslutas av ackrediterat certifieringsorgan enligt ovan.

Anm. Ackreditering för ett produktområde innebär att organet på ledningsnivå har bedömts ha nödvändig kunskap för att värdera kompetensbehovet för typgodkännande eller tillverkningskontroll eller övervakande kontroll inom området och utse lämplig/a person/er för uppgiften. Dessutom har organet bedömts vara kompetent att administrera typgodkännande-, tillverkningskontroll- eller kontrollförfarandet och att fatta korrekta beslut om typgodkännande, tillverkningskontroll resp. kontroll.

Organet har vidare bedömts ha tillgång till personal med tillräcklig kompetens att utföra typgodkännande-, tillverkningskontroll- och kontrolluppgifter inom huvuddelen av de verksamheter som faller inom produktområdet. Det är alltid organets skyldighet att självt värdera sina förutsättningar att genomföra typgodkännande, tillverkningskontroll eller övervakning av egenkontroll utifrån de förutsättningar som gäller i varje enskilt fall.

Till 12 § Skyldigheter när ackrediteringen utnyttjas

Kontrollorganet bör rapportera efter varje besök till både tillverkaren/importören och certifieringsorganet. Certifieringsorganet bör sedan besluta om åtgärder med anledning av ev. avvikelser. Certifieringsorganet bör i kontrollanvisningarna eller annat avtal kunna delegera till kontrollorganet att besluta om tid för att redovisa åtgärder med anledning av avvikelser och godkänna åtgärder av mindre avvikelser samt sätt för redovisning.

Till 16 § Övrigt

För att fastställa vilka risker certifieringsorganet löper bör en riskanalys företas. Försäkringens omfattning och försäkringsbelopp bör anpassas till resultatet av riskanalysen.